

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Jo'la si Dumineca.

Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anu lu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 86.

Dumineca, 28 Octobre | 9 Novembre

1879.

Brasiovu, 8 Novembre / 27 Octobre.

Noue incurcaturi se preparu in Orientu. A fostu o amagire a crede, ca tractatulu dela Berlin va crea o perioada de liniste in peninsul'a Balcaniloru. Astadi deja se arata, catu de slaba a fostu opera de pace a Congressulu mariloru poteri.

Deca voiesci se sterpesci unu reu, trebuie se delaturi mai antaiu causele lui, se-i tai radacinele. Intemplat-u s'a acést'a? Nicidecumu. Marile poteri numai atunci ar' fi potutu stérpi radacin'a reulu in Orientu, dec'a ar' fi inlocuitu guvernulu destramatu alu Padisiahulu cu unu guvernulu luminatu european, care se fia capabilu a introduce reformele necesare, ca Turci'a se si póta veni earasi in fire. In fapta inse marile poteri nu s'au ganditu niciodata seriosu la aceea, ca se intarésca domnia Turciloru in partea aceea a Europei, care se mai afla sub domnatiunea loru, ci scopulu adevratu alu fiecarei dintre poteri a fost de a-si intari propria influentia in Orientu, asigurandu-si astfelu interesele particulare ce le are acolo. Ba doue din marile poteri nu s'au marginitu la Turci'a europeana, ci si-au estinsu cerculu influentiei loru si asupra posesiuniloru asiatice ale Sultanulu.

Un'a din aceste poteri, Russi'a, a capetatu la inceierea pacii o parte insemnata din teritoriulu asiaticu alu Turciei, ear' cealalta Angli'a, a sciutu cu-o dibacia rara se facea unu bunu comerciulu cu Sultanulu, luandu-i insul'a Cipru si facendu-lu se subscrie o politia, care póte se-lu coste inca tota imperati'a. Angli'a vine acuma si presentéza Sultanulu acést'a politia, adeca tractatulu privitoriu la Cipru, prin care se obliga Turci'a de a introduce anumite reforme in Asi'a mica sub control'a Angliei. Sultanulu nu este in stare se executeze stipulatiunile acestui tractatu, deorece aparatulu lui administrativu se afla intr'o totala dissolutiune si aci este punctulu dela care emana complicatiunile.

Rivalulu Angliei in Asi'a, Russi'a, folosindu-se de slabitiunea Sultanulu, ilu incuragéza de a face resistintia pretensiuniloru Angliei si tinde alu supune astfelu cu totulu influentiei cabinetulu dela Petersburg. Mai multu ca altadata se combate astadi in Constantinopulu influentia russésca cu cea anglesa. In timpulu din urma Russii predominau pe bietulu Abdul Hamid, pe care l'au indemnatu a numi unu ministeriu de care se dice ca stá in servitiulu Russiei. Acést'a a provocatu unu pasu forte energeticu din partea cabinetulu anglesu. Ambasadorulu Angliei la Constantinopulu Sir Henry Layard a predatu dilele aceste Sultanulu unu feliu de ultimatu in care ilu provóca a introduce reformele promise amenintiandu-lu, cumu se afirma, ca la dincontra va fi destituitu si fratele seu Rehad va fi proclamatu Sultanu.

Scirea, acést'a se intielege, a produsu mare senatiune pretutindenii. Desi se vedea ca este ceva esagerata, totusiu nu era indoiéla ca pasulu cabinetulu anglesu a fost forte seriosu, caci deodata cu ultimatu guvernulu anglesu a datu ordinu unei escadre de nai anglese a plecá spre capital'a turcesca. Acuma se telegraféza dela Londra ca ordinulu datu escadreii a fost retrasu, deorece Turci'a a declarat prin ambasadorulu seu dela Londra, ca reformele pe cari le cere Angli'a voru fi introduse.

Cris'a a perdutu prin acést'a cevasi din ascutisulu ei, dér' causele ei nu s'au delaturatu. Angli'a scie mai bine ca ori cine cata incedere merita promisiunile frumóse ce le face Sultanulu. Candu insusi capii administratiunei turcesci sunt nesce ómeni venali, nesce trentori de prim'a ordine, cari sci se inghitia numai salarie mari, este anevoie a sperá in introducerea de reforme senatóse.

Nu este greu a prevedé prin urmare ca isbucnirea unu nou conflictu in Orientu nu mai este departe. In scurtu timpu va trebui se se decida dec'a influentia russésca séu cea anglesa va domni in Stambululu. Totodata cu acést'a se va hotari

definitivu si sórtea Turciei. De acuma deja au inceputu se-i cobésca de reu. Scirea ca Angli'a a amenintiatu pe Sultanulu cu destituirea a fost astadi inca esagerata, dér' lesne se póte intemplá ca Sultanulu se-o pata ca vasalulu seu, vice-regele Egiptulu. Acést'a ar' fi semnalulu ca Turci'a va fi stérta din sirulu statelor europeane.

Complicatiunile orientale sunt totodata unu pericolu pentru statele mici orientale si Romani'a este dintre tóte mai multu espusa. Statulu romanu are lipsa de pace pentru ca se se póta consolidá in intru. In interessulu Romaniei trebuie se dorimu dér' ca conflictulu viitoriu orientalu, care pare a fi nedelaturabilu, se se amane catu mai multu, ca asia momentulu decisivu se afle pe Romani reculesi, gat'a asi aperiá independenti'a cástigata cu atatea jertfe.

Considerandu grav'a situatiune in Orientu nu ne potemu esplicá de ce marile poteri apusane intardie cu recunóscerea independentei Romaniei inca si acuma dupa ce s'a revisuitu articulu 7 din Constitutiunea romana si s'a facutu astfelu destulu tuturoru recerintelor tractatulu dela Berlin. Póte ca poterile voiescu se astepte pēna ce se voru pune in pracsu principiile recunoscute de Corpurile legiuitoare. Nu intielegemu inse cumu neincrederea ar' poté se fia atatu de mare fačia de unu statulu, care a datu atatea dovedi ca este demnu de cea mai mare incedere a Europei civilizate. Speramu inse ca in curēndu se va chiarificá situatiunea acést'a penibila in favorulu Romaniei.

Cronic'a evenimentelor politice.

Inca afacerea Zichy-Ferraris, despre care vorbimu mai la vale, nu este de totu terminata si eata ca avemu o noua afacere si mai „picanta“, aceea a comitelui Szapáry. Ghesiefturile in Ungari'a sunt in flóre, ce minune ar' fi dér', dec'a s'ar' constatá, ca nici ministrulu de finance nu se retrage din gloriosulu locu alu speculatiunei mai inalte. Cetitorii nostri sci, ca ministrulu de finance comitele Szapáry a presentatu camerei ungare si unu proiectu de lege, prin care se prelungesce durat'a legala a amortisarei obligatiuniloru de desarcinarea pamentulu si de rescumperarea dijmei de vinu. Faptulu acést'a a ajunsu de a face, ca cursulu obligatiuniloru de statulu ung. si trans. se scada la burs'a din Vien'a. Ministrulu Szapáry a sciutu ca va urmá acést'a ca si siguru. Foile opositiunale cu „Magyarország“ in frunte imputa acuma ministrulu de finance, ca imediatu inainte de a face espunerea s'a in camera, a vendutu pe la casele de banca din Budapest'a o suma mare de obligatiuni de desarcinarea pamentulu, ca a facutu prin urmare unu profitu folosindu-se de secretulu guvernulu, ce lu cunoscea numai densulu.

„Pester Journal“ dela 3. Nov. dice, ca „in timpulu“ din urma a vendutu comitele Szapáry o suma de 10,000 obligatiuni, ear' in presér'a presentarei proiectulu memoratu a vendutu la banc'a de escomptu ungara directu obligatiuni in valóre de 110,000 fl. In aceea si di au vendutu acolo cons. minister. Leeb pentru 60,000 fl. si unu altu amplotiatu minister. pentru 10,000 fl. In fine aparú sočia comitelui Szapáry in aceea si casa de schimbu si vendú pentru 70,000 fl. obligatiuni de dijme de vinu.“

Alte foi cari voiescu, se ié in aperiare pe ministrulu Szapáry, dicu, ca ar' fi facutu numitele ghesiefturi la finitulu lunei lui Septembrie, candu inca nu sciea de mesur'a propusa cu obligatiunile. Este greu inse a crede, ca unu ministru de finance se nu scie cu-o luna inainte de-o mesura atatu de insemnata financiara ce-o propune insusi.

Comisiunea insarcinata de poterile europene, dupa propunerea Rusiei, de a studiá, dec'a se va

poté construi unu podu si in altu locu decatu lēnga Arab-Tabi'a, a sositu — cumu anuntia „Renascerea“ — Mercuri la 11 óre in Bucuresci. Comisarii au fost la fačia loculu; ei se voru intruni si voru deliberá in capitala si apoi isi voru face raporturile cátra guvernele respective.

„Agenti'a Russa“ a citatu mai deunadi ca unu semnu, ca s'au imbunatatitu relatiunile Russiei cátra Germani'a si Austro-Ungari'a, intielegerea ce s'a stabilitu intre cabinete asupra cestiunei de Arab-Tabi'a. Acést'a intielegere, dice „Pester Lloyd“, „are negresitu valórea s'a; dér' abstragēndu chiaru dela aceea, ca cestiunea Arab-Tabiei nu este o afacere, care se póta dominá tóta directiunea politica a poteriloru, mai trebuie se consideramu, ca chiaru si in acést'a afacere Russi'a s'a totu isolatu de celelalte poteri. Inca in timpulu celu mai din urma a cerutu Russi'a, ca in comisiunea tehnica, care are se ficseze loculu la malulu Dunarei, care se fia aptu pentru construirea unu podu, se fia primitu si unu reprezentantu alu principatulu Bulgariei. Austro-Ungari'a s'a opusu inse energeticu acestei cereri.“

„Baronulu Haymerle — actiunea acést'a cade deja in timpulu activitatii sale ministeriale — a respunsu la afirmarea Russiei, ca Bulgari'a se aiba ca si Romani'a dreptulu a fi reprezentata si a avé votu in comisiune, provocandu-se simplu la tractatulu dela Berlin, care tractatu acorda Romaniei independenti'a, pre candu pe Bulgari'a o declara de statulu tributariu alu inaltei Pórté otomane. Argumentarea acést'a a fost destulu de convingetóre. In fapta cererea Russiei a fost respinsa si numai, spre a documentá bun'a vointia, s'a concesu, ca comisiunea se asculte si parerea unu specialistu bulgaru. Intielegerea s'a stabilitu dér' in adeveru dupa mersulu lucrurilor inse nu s'a stabilitu asia, ca Russii se aiba cauza, a se provocá in deosebi la ea, spre a dovedi prin acést'a catu de prevenitóre si concilianta ar' fi Russi'a.“

Asia fóia oficiósá pestana, care scie se le sucésca pe hartia tóte atatu de bine, incatu isu mai totu in defavorulu planuriloru si pretensiuniloru Russiei. In realitate inse lucrurile stau asia, ca mai totu Russi'a este de asupra. Astfelu se latise prin Bucuresci o scire, care amu dori ca niciodata se nu se adevérésca, ca adeca comisiunea pentru delimitarea fruntarielor din Bulgari'a ar' fi decisu la indemnulu reprezentantulu guvernulu francesu, ca mai este si altu punctu favorabilu pentru a se face podu peste Dunare, afara de acel'a de la Arab-Tabi'a. Se'ntielege, ca acést'a scire a facutu o impresiune forte dorerósa in capitala, care inse este deocamdata nefundata, caci, dupa cumu se anuntia acumu, comisiunea se va intruní si va deliberá in Bucuresci, va se dica, nu si-a datu inca votulu definitivu in cestiune. Se fia cu tóte astea a scire deprimatóre basata pe dispositiunea maioritatii delegatiloru mariloru poteri? Intielegerea dintre cabinete, ce-o constatá si „P. Ll.“, consiste óre in alegerea unu altu punctu pentru construirea podulu peste Dunare? Ast'a ar' insemná nu, ca Russi'a este prevenitóre ci ca poterile sunt „prevenitóre“ fačia de ea. Ar' fi tristu, dec'a Françi'a ar' parasi Romani'a si in acést'a cestiune, cumu a facutu in cestiunea Evreiloru. Dér' se asteptamu in patientia resultatulu definitivu.

In legatura cu sgomotele privitorie la Arab-Tabi'a se lati deodata in Bucuresci scirea, ca d. ministru-presiedinte Jonu Bratianu si-ar' fi depusu demisiunea in manile Domnitoriulu. Se dicea, ca d. Bratianu disgustatu de multele pedeci si vedindu directiunea nefavorabila ce a luat'o si cestiunea Arab-Tabiei, la care ds'a tiene forte multu, a hotaritu a se retrage. „Romanulu“ a rectificatu inse scirile respandite, scriindu urmatórele:

„Ceea ce puturamu affá este, ca eri (2 Nov.) intr'unu consiliu de ministri, tienutu sub presie-

că s'au distribuit o sumă de fl 25 pentru cumpărare de cărți școlare pe sém'a celor mai lipsiți copii de școlă din acestu despartimentu, apoi în fine că la 4 premii de câte unu galbinu pentru cele mai bune prelecțiuni pedagogice în școlile școlare nu s'au insinuat nici unu concurentu, rămânendu a-se escrie alu II concursu pe anul venitoriu.

A urmatu apoi constituirea unui comitetu din dd. Ioanu Voicu, primariu comunalu, Dr. Aronu și J. . . Munteanu, parochi locali, pentru înscrierea de noi membri ordinari și ajutatori ai Asociațiunei și pentru încasarea tacselor și sumelor contribuite. Resultatulu a fostu, precumu nu-mi mai aducă aminte de altulu asemenea cu ocaziunea adunărilor generali a despartimentelor Asociațiunei transilvane. Multiamita reprezentăntiei comunale și a unoru fruntasi din comuna, cari au doveditu și în faptă, că sunt la înaltimea misiunei lor în cea ce privește înaintarea poporului nostru pe terenulu culturii, Sum'a contribuita din Gur'ariulu pentru cultura poporului romanu este de fl 400. Manósa jertfa pe altariulu natiunei și la manóse rezultate va contribui aceea pentru fii setosi de cultura ai acestei natiuni. Dintre contribuții acelei sume i-mi permitu a aminti aci numai pe urmatorii, că se-i cunósca natiunea, că-ei sunt demni de stim'a ei comuna: politica Gur'a-Riului că membru ordinariu pe vietia cu fl. 100 — asemenea dd. Jacobu Arsenie și Ioanu Rebeaga cu câte fl. 100 — apoi venerabil'a matrona romana preotés'a redur'a Joan'a Arsenie cu fl 10 — în urma dd. preoti D. Aronn, Joach. Munteanu, primariulu comunalu J. Voicu, notariulu com. Jach. Joanovicin, propr. Geo. Popa etc. că membrii ordinari cu câte 5 flor. la anu.

Dupa referad'a comitetului pentru înscrierea membrilor și încasarea tacselor și a ajutórilor a urmatu o disertatiune a d-lui adm. prot. M. Toma despre îmbunătățirea stării materiale și economice a poporului prin infientiarea de societăți comunale de împrumutu (Vorschussvereine). Disertatiunea a fostu bine dezvoltată și ascultată cu mare interesu. — În fine încheierea adunării prin Directorulu subcomitetului și ficșarea locului pe anul venitoriu, unde are să se tiena adunarea generală, care la propunerea dlui Dr. Nic. Olariu s'a alesu să fie comun'a Tilis'e'a. — La 3½ ore d. a. membrii adunării fură invitați la unu prandiu comunu și peste așteptare splendidu, în casele ospitale ale d-lui propr. Iacobu Arsenie carele, între urări de reciproce manifestări pentru sanetatea barbatilor distinsi și luminatori ai poporului nostru, apoi pentru a proprietariulu casei și pentru bunăvointia acestei comune, a duratu pēna tardiu.

Înainte de a încheia i-mi iau libertate a exprime părerea mea de reu, că nu ne-a onoratu cu prezenț'a sa mai multa înțelegintă distinsă din Sibiu, de care suntemu departati numai de 2 ore. Nu potu judecă, nici sum în dreptu, cauzele cari i-ar fi abținutu de a participá la acést'a adunare, dér' stat'a potu marturisi în lumea largă, că poporul nostru, în aceste dile grele pentru natiune, are înalta serbatoriu, cându vede în midioloculu seu adevérati conducători de ai sei. În fine nu potu trece cu vederea de a nu stigmatiza și nepasarea parochiulu nostru Ioach. Munteanu, carele pentru neînțelegerile dintre elu și unii fruntasi ai comunei — nu a divulgatu mai de locu turmei sale scopulu Asociațiunei și alu întrunirii despartimentulu ei în comun'a noastră, căci în casu contrariu nu asi fi auditu plangandu-se unii din membrii subcomitetului că poporul din comun'a noastră i-ar' fi interpelatu în mare parte intalnindu-i pe strade, fiindu și domineca și di de tērgu, că „de ce s'a adunatu domnii din Sibiu la noi în satu, căci noue nu ne-a spusu pop'a nostru nimica despre acést'a.“ Pe prea cinst. Parinte l'asiu roga să binevoiescă a cunósce, că prescurele romanesce nu se manca fara meritu în ori-care directiune de progressu nationale. Mai slabésca cu patimile și arate mai multa bunăvointia.

Unu Gur'a-Riuleanu.

Intrarea Domnitoriulu Carolu în Chiustenge. Cetim în „Monit.“: Este cu neputintă penei celei mai agere a descrie intrarea Domnului Romaniei în vechi'a Constantia. Școbarandu-se trenulu spre mare, acestu orasiu semaná unei flote cu catarguri împodobite pentru mari serbatori; căci cas'a cea mai mica, chiaru bordeele din suburbi'a Tatarésca erau acoperite peste totu cu drapele! În fie-care strada erau unulu séu

mai multe arcu de trinmfu. Bulevardulu Elisabet'a Dómna formá un spaleru de arcu de trinmfu, acoperite cu drapelele marinelor tuturor Statelor. La gara așteptau tóte autoritatile, detașamente de trupe și mai tóta populatiunea orasiulu. Dupa ce Alteti'a S'a Regala a gustatu din panea și sarea, care i s'a oferitu de primariulu comunei, asigurandu'lu, că pórtá o deosebita bunăvointia pentru portulu maritimu alu Romaniei, A. S. R. s'a urcat în trasura, și urmatu și precedatu de populatiune care aclamá pe Domnitoru prin strigate de bucurie, în deosebitele limbi ale populatiunei: ura, zito, amin, cortegiulu princiariu s'a opritu la biseric'a ortodoxa apartienendu comnitatii grece; dupa Te-Deumulu serbatu în limbele gréca și romana, un oratoru a salutatu pe Domnitoru, dorindu' buna venire în numele elenilor din Constanti'a. Dupa aceea escort'a princiara a percursu o parte din orasiu și bulevardulu Elisabet'a-Dómna situatu pe tirmulu mării, și s'a opritu la giama turcésca, unde era concentrată populatiunea musulmana. A. S. R. intrandu înaintrulu templulu a fost condusu de hoglele la loculu santu, unde i se asiediasă un jeltiu asternutu cu tapete persane. Aici s'a cititu o rugaciune pentru sanetatea Domnitorulu și pentru fericirea Romaniei, la care toti asistentii musulmani au respunsu prin întreite amine. De aci A. S. R. s'a transportatu la palatulu administrativu séu conak, unde a primitu tóte autoritatile publice și deosebite deputatiuni din celelalte orasie și comune rurale ale judetulu Chiustenge.

A dou'a di Vineri, la 10 ore, A. S'a Regala a asistatu la punerea pietrei de temelie a noului și marelui hospelu supranumitu Hôtel Charles I, pe care o compania, represintată prin Dnii Arthur Grden și Rotschild, clădesce în Constanti'a pe tirmurile mării, destinatu mai cu deosebire pentru persónele, ce în timpul verei voru veni acolo pentru baile de mare. La acést'a ocaziune și dupa ce s'a facutu santireá apei, D. senatoru Orescu, distinsulu nostru architectu, a cititu unu discursu. Ear D. ministru de interne a cititu actulu comemorativu scrisu de A. S. Regala și de ministrii de interne și de rebelu și care apoi, închis într'o capsula de plumbu împreună cu mai multe monete și medalii, avēdu efigi'a Domnului Romaniei, s'a pusu în temelie. Alteti'a S'a Regala incingandu apoi sortiulu de matase, și luandu mistri'a și ciocanulu de argintu a cimentatu pétr'a dorindu hospelulu și orasiulu, în care se zidesce, durată și prosperitate. De acolo A. S. R. a mersu, spre marea multumire a populatiunei, de a visitatu deosebitele stabilimente: cancelariile autoritatilor publice, școlile de baiati și fete, romane, grece și musulmane, casarmele, spitalele și închisórea, unde a gratiatu câțiva osēnditi demni de domnósca a îndurare, apoi a visitatu marea fabrica de tabacarie, care, dupa anexarea Dobrogei, și chiaru în anul acést'a, s'a ziditu în apropiare de trei kilometre de Chiustenge, și anume între mare și între laculu de apă dulce de la Anedul-Kioi. Acést'a fabrica, construită de o societate de capitalisti, lucrandu dupa procedurile cele mai noi, ocupa deja peste o sută lucratori, și este negresitu celu antaiu stabilimentu alu Romaniei în acést'a ramura.

La apusulu sórelui A. S. Reg a asistatu la o rugaciune religiósă organizată în onórea Sa de mic'a colonia a Caraimiloru. În sér'a de Vineri a avutu locu în Constantia o iluminatiune, pe care orasiulu Bucuresci, în cele mai frumoșe ale sale serbatori, ar' fi potutu a o învidia! căci iluminatiunea, împodobită cu focuri de bengalu și cu o frumoșă artificie, se întindea de pe pamentu și pe mare. Toti termii mării erau în fiacare, cu mii de lampe, cu sute de sori ardietori. De sub tirmu în totu minutulu se redicau în aeru sute de rachete. În acelasu timpu minararile gemiiloru stralucéu cu focuri întocmai că farurile porturiloru. Corabiile în portu erau ear iluminate, și pe mare mai multe vase erau transformate în gondole venetiane împodobite cu sute de lampione multicolore. A. S'a Reg. dupa ce a percursu pe josu bulevardulu, a onoratu cu visit'a S'a casele Dlui N. Macri capitaniulu portulu, și a asistatu la retragerea garnisónei purtandu tortie aprinse și în sunetulu a douē musici militare.

A dou'a di, la órele 9 diminetia, A. S. Regala și-a luată diu'a buna de la Constantia. În percursulu de întórcere la Cernavoda, A. S. R. a fostu întempinată, la fíncare statiune, de o populatiune multu mai númeroasă de câtu la sosire. La stati'a Medgidie A. S. Reg. a fostu salutatu de o númeroasă deputatiune de pastori mocani, cari au oferitu A. S. Regale unu berbecu cu lana colorată,

impodobitu cu pandlice tricolore. La Cernavod'a A. S. R. a visitatu magazinele companiei calei ferate, masinele și ciururile mecanice cu care granele se redică din caice, se ciurue și se încarca în vagóne spre a fi transportate apoi la portu și directu încarcate în corabii. Sosindu înainte a Hirsovei A. S. R. a bine voitú a desbarcă, s'a suitu pe înaltimea care desparte orasiulu romanu de orasiulu turcescu, și pe care era radicatú unu frumosu arcu de trinmfu, purtandu de o parte inscriptiuni romane, ear' pe cea alta inscriptiuni otomane. Aci populatiunea otomana, vorbindu mai tóta romanesce, A. S. R. a convorbitu în acést'a limba cu mai multi otomani, a trecutú în revista detașamentulu de ostire, a ascultatú imnele romanesce cantate de școlarii și școlariile romane și musulmane, și dupa o ora de petrecere în orasiulu Hirsova, A. S. R. s'a reîmbarcatu, îndreptandu-se spre Brail'a, unde a ajunsu la 6 óre séra.

D i v e r s e .

(† C o m i t e l e D o m i n i c u Z i c h y.) În satulu romanu Maieru langa Rodn'a a repausatu dilele trecute comitele Dominicu Zichy, fost episcopu romano-catolicu la Veszprimu, și a lasatu mostenire nepotulu seu Eug. Zichy o a vere de 9 milióne florini. Decedatulu era unu mare contrariu alu ideiloru lui Kossuth. În an. 1848 gen. Görgey a ordonatú, că se fia împuscatu dupa dreptulu statariu fratele episcopulu, comitele Eugen Zichy, pentru că era suspiciunatu că amicu alu Austriei. Episcopulu Dominicu Zichy însuși a fugitu la Rom'a spre a-si depune demnitătea de Episcopu. Piu IX ilu indemnă să remana la postulu seu, dér' comitele Dominicu Zichy se-i fi respunsu: „Că creștinu sunt obligatu, a erta înimiciloru mei, că Episcopu a-si trebui chiaru sei binecuvintezu — acést'a inse merge peste poterile mele.“ Dela 1849 încóce com. Dominicu Zichy a traitu că unu eremitu retrasu în satulu Maieru langa Rodn'a. Elu era unu binefacătoriu alu acestui ténutu. În Maieru a ziditú pe spesele sale o biserică greco-unită. Unulu care a visitatu acolo pe Episcopu scrie în „N. P. Journal“:

„Catra capetulu satulu se vede unu parcu minunatu, în midioloculu caruia se afla unu palatu modernu. Aci locuiesce unu comite ungurescu, care e Episcopu catolicu. Mi s'a spusu, că traiesce delá 1848 aci și că, desi e Unguru de nascere, nu tienne cu Ungurii, nu se intereséza de locu de ei. Elu nu se ocupa cu politic'a, numai odată la alegerildin 1875 a impartitu programulu partidei lui Sennyei între cunoscutii sei. Tóta vieț'a si-a dedicat'o binefacerei și moralei creștine. Este fórté avutu și cheltuiesce venitele sale colossale în acestu ténutu. Elu lasa a se zidi prin sate biserică și ajutóra pe cei lipsiti. De aceea e fórté iubitú și veneratú de poporatiunea întregulu ténutu. Casa lui e unu adevératu institutu medicalu. Déca se bolnavesce unu tieranu romanu, merge la Episcopulu, cere, i dá leacuri si-lu povetuesce că unu adevératu medicu s. c. l.“ — Fói'a Kossuthiana „Egyetértés“ i-a imputatu și dupa mórte binefacerile aceste, cu care a impartasitu — „numai“ pe tieranii romani.

(D e n u n t i a t i u n e.) „Magyar Polgár“ impartasiesce următoarele: „Recomendamu atentiunei ministrulu de interne: Directorulu politiei orasiulu Hatiegu scrie oficialu în limb'a germană și sigiléza scrisorile sale c'unu sigilulu cu inscriptiune romanesca. C'unu esemplariu frumosu póte servi si redactiunea fóiei noastre. Ministrulu de interne ar' poté se de peste degete bravulu directoru (capitanu) de politica.“ Bravo Spitzel! „S. d. T.“

(D ó m n ' a R o m a n i e i) s'a reintorsu Duminec'a trecută în Bucuresci, fiindu salutată pretutindeni la statiuni de autoritatile civile și militare și de poporatiune. La gar'a Titu Domnitoriulu a întimpinatu pe înalt'a s'a soția și sér'a au ajunsu ambii în Cotroceni, unde Dómna a fostu întimpinată cu urări caldúse de bunăvenire. Folosirea bailorulu de mare a contribuitu multu la restaurarea senatatiu I. S. R. Dómnei.

(† I o a n u S t r a t u), fost profesoru de economia politica la Universitatile de Iasi și Bucuresci, fost ministru de finace în douē rânduri, fost agentu diplomaticu alu Romaniei la Paris, unulu dintre financiarii cei mai distinsi ai Romaniei și actualmente senatoru a repausatu în Bucuresci, dupa o suferintă de câteva dile. Mercuri, a fost înmormentarea. Dupa sevėrsirea serviciulu divinulu

